

Iščemo karantenske in druge gozdu nevarne organizme

Azijski sršen (Vespa velutina)

Dr. Maarten de Groot, Oddelek za varstvo gozdov,
Gozdarski inštitut Slovenije (maarten.degroot@gozdis.si)

Azijski sršen

LATINSKO IME

Vespa velutina Lepeletier, 1836

RAZŠIRJENOST

Vzhodna Azija, Belgija, Francija, Italija, Nizozemska, Portugalska, Španija, Velika Britanija

OPIS

Azijski sršen (slika 1) meri v dolžino 20–30 mm in je nekoliko manjši od domorodnega sršena (*Vespa crabro*). Po videzu je lahko prepoznaven in ga je težko zamenjati z drugimi vrstami sršenov. Oprsje je žametno črno/temno rjavo, členi zadka so rjavi z ozkimi rumenimi obroboami. Le četrti člen zadka je skoraj popolnoma rumenkasto oranžne barve. Noge so rjave z značilno rumenimi končnimi deli, glava je črna z oranžnorumenim sprednjim delom. Azijski sršen ima enoletni življenjski cikel. Matica, ki prezimi, zgodaj spomladi zgradi gnezdo, v katerega zaleže jajčeca in vzgoji prvo leglo delavk, ki se razvijajo v 30–40 dneh. Nato delavke prevzamejo gradnjo gnezda (slika 2) in hranjenje zaroda, matica pa se omeji samo na izleganje jajčec. Konec poletja lahko gnezdo doseže številčnost tisoč odraslih delavk in tudi od več sto do več tisoč spolnih osebkov (mavic in trovov). Ko se novi spolni osebki izležejo, zapustijo gnezdo, zgradijo svoja maščobna telesa in se pariyo, večinoma visoko v krošnjah dreves. Troti po parjenju poginejo, do konca jeseni propadejo tudi vse delavke. Prezimujejo samo matice, in sicer na suhih in zavetnih mestih, v razpokah in špranjah. Gnezda azijskega sršena so velika (60–100 cm) in imajo

vhodno odprtino na strani (slika 3). Po tem se razlikujejo od domorodnega sršena, katerega gnezda imajo odprtino po navadi na dnu. Glede na opažanja gnezdo azijskega sršena v obdobju zmanjšanja populacije pred zimo plenijo ptice, kot so zelena žolna, šoja in sinice.

ZNAČILNA ZNAMENJA (SIMPTOMI)

- odrasle živali
- gnezda

VPLIV

Vrsta pleni medonosne čebele, druge vrste čebel in oprasovalcev, evropske sršene in druge žuželke (slika 4). V Evropi azijski sršen povzroča veliko škodo v čebelarstvu. Ker pleni druge vrste, lahko vpliva na delovanje ekosistemov. Po navadi za človeka ni nevaren, saj napade le v primeru vznemirjanja gnezda. Pik azijskega sršena je zelo boleč, pri občutljivih ljudeh lahko povzroči anafilaktični šok. V gozdovih lahko zelo vpliva na vrstno pestrost.

MOŽNE ZAMENJAVE

Zelo velika osa, ki spominja le na evropskega sršena. Nekoliko je manjši od evropskega sršena, ki ima rjave noge, zadek je večinoma rumen.

DODATNE INFORMACIJE

- Portal o varstvu gozdov (www.zdravgozd.si)
- Portal Invazivke (www.invazivke.si)
- Gozdarski inštitut Slovenije (www.gozdis.si)

ČE OPAZITE OPISANE SIMPTOME ALI NAJDETE ŠKODLJIVCA,
obvestite Gozdarski inštitut Slovenije (Oddelek za varstvo gozdov) ali
o najdbi poročajte v spletnem portalu Invazivke oziroma z mobilno aplikacijo Invazivke.

Slika 1: Odrasel azijski sršen (foto: By Charles J Sharp - Own work, from Sharp Photography, sharpphotography, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=52006827>)

Slika 2: Delavke gradijo gnezdo (foto:<http://www.vespavelutina.eu/en-us/vespa-velutina/Nests>).

Slika 3: Gnezdo azijskega sršena (foto: By Tu7uh - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22522800>)

Slika 4: Azijski sršen napada čebele (foto:<http://www.vespavelutina.eu/en-us/vespa-velutina/Threats>).

Publikacija je nastala v okviru projekta LIFE ARTEMIS (LIFE15 GIE/SI/000770), ki ga sofinancirajo Evropska komisija in javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Priprava prispevka je bila izvedena v okviru javne gozdarske službe GIS.

